

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สภาพสังคมปัจจุบันที่มีความหลากหลาย สลับซับซ้อน วิธีการดำรงชีวิตของบุคคลในสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอันเกิดจากสภาวะแวดล้อมที่บุคคลต้องดิ้นรน และมีความต้องการเพิ่มขึ้นในหลายรูปแบบทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง ซึ่งยาเสพติดนับเป็นปัญหาที่สำคัญและเกิดขึ้นพร้อมกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลง เป็นปัญหาเรื้อรังไม่สามารถแก้ให้หายขาดไปจากสังคมได้ มีการแพร่ระบาดเข้าไปในชุมชนต่างๆอย่างรวดเร็วและรุนแรงที่สำคัญได้ทำลายเศรษฐกิจและสังคมตลอดจนความมั่นคงของประเทศ แม้ว่าทุกฝ่ายจะพยายามป้องกันแก้ไขปัญหามาโดยตลอดแต่กลับทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น จนรัฐบาลต้องประกาศสงครามกับปัญหาดังกล่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “ยาบ้า” ซึ่งยังคงเป็นปัญหาที่มีความรุนแรงและยังไม่มีแนวโน้มลดลง ไม่ว่าจะเป็นการผลิตการค้าและการแพร่กระจาย กล่าวได้ว่าปัญหายาบ้ายังคงเป็นปัญหาที่มีความสำคัญมากในปัจจุบัน มีการแพร่กระจายตัวอย่างกว้างขวางส่งผลให้สังคมไทยก้าวสู่ภาวะครอบครัวแตกแยก ชุมชนล่มสลาย เกิดกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับวงจรของยาบ้าคือ ผู้ผลิต ผู้ค้า และผู้เสพเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วทั้งในแง่ของจำนวนและความหลากหลาย เป็นจุดเปลี่ยนของปัญหายาบ้าที่ก่อตัวขึ้นส่งผลกระทบต่อเชื่อมโยงไปสู่ปัญหาอื่น ๆ ที่ซับซ้อนจนกลายเป็นกลุ่มของปัญหาสังคมที่สำคัญที่สุดของประเทศ (เอกรินทร์ วรรณเวศ. 2549 : 1)

ยาบ้า เป็นยาเสพติดที่มีฐานของกลุ่มประชากรกว้างขวางที่สุด ซึ่งผู้เสพมีเหตุผลของการเสพที่แตกต่างกัน ทั้งเพื่อการทำงาน เพื่อความสนุกสนาน บันเทิง และการรวมกลุ่มเพื่อน ฯลฯ และจากการเห็นประโยชน์ของการเสพยาบ้าเป็นเหตุให้มีบุคคลจำนวนมากเข้าสู่กระบวนการเสพติด โดยไม่คำนึงถึงโทษและพิษภัยที่เกิดขึ้น ทั้งนี้เพราะยาบ้ามีใช้ยาเสพติดที่ทำให้ผู้เสพมีอาการติดยาในทันที แต่จะต้องใช้เวลาระยะหนึ่งจึงจะแสดงอาการออกมา และโดยทั่วไปผู้เสพยาเสพติดจะต้องผ่านขั้นตอนการพัฒนาของการเสพโดยเริ่มต้นจากการทดลองเสพ การเสพเป็นครั้งคราว การเสพเป็นประจำและการเสพตลอดเวลา อันเป็นกระบวนการที่พัฒนาจากการเป็นผู้เสพ หรือผู้ใช้ใน 2 ขั้นตอนแรกให้กลายเป็นผู้เสพติดใน 2 ขั้นตอนหลัง ซึ่งผู้เสพยาบ้าส่วนใหญ่จะอยู่ใน 2 ขั้นตอนแรก เมื่อใช้ถึงระยะเวลาหนึ่งฤทธิ์ของยาบ้าที่มีอยู่อย่างต่อเนื่องจะทำให้บุคคลนั้นกลายเป็นผู้เสพติด และมักมีอาการอยากยา จึงทำให้โครงสร้างการแพร่ระบาดของยาบ้าในประเทศไทยอยู่ในสถานะเช่นนี้มาโดยตลอด และในช่วงเวลาที่ผ่านมามาสถานการณ์ที่ยังไม่สามารถหยุดยั้งการแพร่ระบาดของยาบ้าได้ ทำให้มีกลุ่มประชาชนจำนวนไม่น้อยได้เริ่มเข้าสู่สถานะของการเป็นผู้เสพหรือผู้ไชยาบ้า

ทั้งในเขตเมืองและชนบททั่วทุกสังคมไม่ว่าจะเป็นกลุ่มราชการ เอกชน นักเรียนนักศึกษาซึ่งเป็นกลุ่มบุคคลอันเป็นอนาคตของชาติ และอีกปัจจัยหนึ่งอาจเป็นผลมาจากการขยายตัวและพัฒนาประเทศอย่างรวดเร็วส่งผลกระทบต่อทางสังคมทำให้เกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมา ทั้งปัญหาสังคม อาชญากรรม และอุบัติเหตุต่าง ๆ ที่มีอัตราเพิ่มสูงขึ้นล้วนมีสาเหตุมาจากยาเสพติดและจากรายงานของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ในการวิเคราะห์แนวโน้มสถานการณ์ยาเสพติดในปี พ.ศ. 2551 พบว่าประเทศไทยมีการค้าและแพร่ระบาดของยาเสพติดหลายประเภทโดยเฉพาะยาบ้าเป็นยาเสพติดหลักที่แพร่ระบาดอย่างต่อเนื่องมีสัดส่วนการแพร่ระบาดในประเทศมากกว่าครึ่งหนึ่งของยาเสพติดประเภทอื่น ๆ และประเทศพม่ายังคงเป็นแหล่งผลิตหลักก่อนกระจายไปประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ ลาว กัมพูชา ฯลฯ จากนั้นถูกลักลอบเข้าสู่ประเทศไทยตามแนวชายแดนต่าง ๆ และจากสถิติประชากรของประเทศปี พ.ศ. 2549 จำนวน 61.4 ล้านคน มีภาวะความเสี่ยงของปัญหา ยาเสพติดต่าง ๆ โดยจำแนกภาพรวมตามช่วงอายุ ดังนี้

ประชากรที่มีอายุน้อยกว่า 8 ปี ประมาณ 6.4 ล้านคน เป็นกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด น้อยมาก

ประชากรที่มีอายุ 8 – 12 ปี ประมาณ 4.8 ล้านคน ถือเป็นกลุ่มประชากรที่จะเข้าไปสู่อันตรายต่อปัญหา ยาเสพติด เนื่องจากเป็นวัยที่เริ่มเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ และส่วนใหญ่กำลังเรียนอยู่ในสถานศึกษา

ประชากรช่วงอายุ 13 -18 ปี ประมาณ 5.6 ล้านคน จำแนกเป็นกำลังเรียนในสถานศึกษา ประมาณ 4.2 ล้านคน อยู่นอกสถานศึกษาประมาณ 1.4 ล้านคน ประชากรกลุ่มนี้ถือเป็นวัยที่เสี่ยงต่อปัญหา ยาเสพติดสูงที่สุดประมาณการว่ากลุ่มเสี่ยงสูงที่ง่ายต่อการเข้ามาเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ประมาณ 560,000 คน ประกอบด้วยบุคคลที่มีคุณสมบัติอย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลายอย่าง ดังนี้ กลุ่มคนที่มีสังคมเพื่อนที่มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติด กลุ่มที่ดื่มสุรา/บุหรี่เป็นประจำ กลุ่มที่มีครอบครัวเกี่ยวข้องกับยาเสพติด กลุ่มคนว่างงาน กลุ่มที่เล่นการพนัน/ติดพนันบอล กลุ่มที่มีฐานะ เศรษฐกิจต่ำ กลุ่มที่มีความเครียด กลุ่มเยาวชน/ผู้พันโทษ กลุ่มเด็กเร่ร่อน กลุ่มแก๊งมอเตอร์ไซค์ซิ่ง

ประชากรที่มีอายุ 19 – 24 ปี ประมาณ 5.8 ล้านคน ถือเป็นวัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับ ยาเสพติดมากที่สุดช่วงหนึ่ง

ประชากรที่มีอายุมากกว่า 24 ปีขึ้นไป ประมาณ 38.8 ล้านคน เป็นกลุ่มประชากรที่มี มากที่สุดในประเทศ

จากข้อมูลสถิติการบำบัดรักษา ยาเสพติด ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 – ปัจจุบัน พบว่า มีผู้เสพยาเสพติดรายใหม่ที่มีพฤติกรรมเสพยาเสพติดและเข้าบำบัดรักษาช่วง 3 ปีประมาณ 10,000 คน หรือเฉลี่ยปีละ 3,300 คน และจากสถิติจับกุมยาเสพติดตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 – ปัจจุบัน พบว่ามีผู้กระทำความผิด

ยาเสพติดที่ถูกจับกุมครั้งแรกประมาณ 164,229 คน (จากผลการศึกษานักวิชาการ ผู้ที่ถูกจับกุม คติยาเสพติดครั้งแรกประมาณ 50% จะถูกจับกุมภายในระยะเวลา 1 ปีหลังจากเริ่มมีพฤติกรรม เกี่ยวข้องกับยาเสพติด) ผลการศึกษาดังกล่าวอนุมานได้ว่าในช่วง 3 ปี มานี้มีผู้ถูกจับกุมคติยา เสพติด รายใหม่ที่เพิ่งเริ่มมีพฤติกรรมด้านยาเสพติดประมาณ 82,114 คน หรือเฉลี่ยปีละ 27,371 คน จากข้อมูลทั้งสอง ในแต่ละปีจะมีผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดรายใหม่ที่เพิ่งมีพฤติกรรมประมาณ 28,000 คน หรืออีกนัยหนึ่งภายหลังจากการประกาศชัยชนะต่อสงครามยาเสพติด 3 ปี – ปัจจุบัน มี ผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดและถูกนำเข้าสู่ระบบบำบัดรักษาและจับกุมรวมทั้งสิ้นประมาณ 92,114 คน จากฐานข้อมูลดังกล่าวหากเปรียบเทียบกับประมาณการผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดทั่วประเทศ ในปี พ.ศ. 2551 ซึ่งมีประมาณ 426,428 คน จะมีผู้เริ่มมีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดรายใหม่ที่เข้าสู่วงจร ยาเสพติดมากกว่าจำนวนรายใหม่ที่ปรากฏในระบบจับกุมและบำบัดรักษาอีกจำนวนหนึ่งแน่นอน ซึ่ง ไม่สามารถประมาณการได้ชัดเจนและเป็นปัญหาที่คนไทยต้องเผชิญซึ่งนับวันจะทวีความ รุนแรงยิ่งขึ้นอย่างเห็นได้ชัด พร้อมกับการทำลายเศรษฐกิจและสังคมของประเทศซึ่งรัฐบาลต้อง เสียค่าใช้จ่ายในการป้องกันปราบปรามและบำบัดรักษาผู้คติยาเสพติดเป็นจำนวนมากในแต่ละ (สำนักงาน คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. 2551 : 1 - 3)

การแก้ไขปัญหาต่าง ๆ นั้น สิ่งที่สำคัญที่สุดคือ การเข้าใจสภาพปัญหาโดยมีข้อมูล ที่ ถูกต้อง เจาะลึกและเพียงพอสามารถนำข้อมูลเหล่านั้นมาใช้เป็นพื้นฐานของการกำหนดวิธีการ ทิศทางและรูปแบบของการดำเนินงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด และการ เผชิญหน้า กับปัญหาที่ย่ำแย่ซึ่งเป็นเรื่องทางพฤติกรรมก็เช่นเดียวกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการที่ต้อง เผชิญกับ ผลกระทบซึ่งเป็นปัญหาสังคมที่ผูกติดเข้าด้วยกันอย่างลึกซึ้งทั้งด้านครอบครัว การเมือง เศรษฐกิจและสังคม ปัญหาที่ย่ำแย่จึงเป็นปัญหาอันซับซ้อนและจำเป็นที่จะต้องอาศัยข้อมูล พื้นฐาน เพื่อ การพิจารณาอย่างรอบด้านในการที่จะตัดสินใจดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อ แก้ไขปัญหา ดังกล่าวท่ามกลางสภาพการณ์ของโลกในยุคโลกาภิวัตน์เช่นปัจจุบัน นอกจากข้อมูล ด้านตัวผู้กระทำผิด เช่น กระบวนการตั้งแต่การจับกุม ไต่สวนและการลงโทษ ฯลฯ ล้วนเป็นข้อมูล ที่จำเป็นสำหรับ นำมาพิจารณาดำเนินการปรับปรุงมิให้ผู้กระทำผิดได้กลับมากระทำผิดซ้ำอีก

การปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดด้วยวิธีการลงโทษจำคุก เป็นการตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ ของการลงโทษ (Objectives of punishment) ในหลายประการตั้งแต่การแก้แค้นทดแทน (Retribution) การข่มขู่ยับยั้ง (Deterrence) ทั้งแบบทั่วไป ก็คือการลงโทษผู้กระทำผิดเพื่อยับยั้งมิให้ ผู้อื่นกระทำตามและเกรงกลัวที่จะกระทำผิด รวมทั้งการข่มขู่ยับยั้งเฉพาะราย ซึ่งเป็นการลงโทษ ตัวผู้กระทำผิดโดยตรงเพื่อให้เกิดความเกรงกลัวและไม่กล้ากระทำผิดซ้ำอีกหลังได้รับการปล่อย พันโทษ และในขณะเดียวกันการจำคุกยังเป็นการตัดโอกาสในการกระทำผิด (Incapacitation) โดย

แยกผู้กระทำผิดออกจากสังคมเพื่อมิให้สามารถก่อความเดือดร้อนต่อสังคมได้อีก แต่การแยกผู้กระทำผิดออกจากสังคมโดยวิธีการจำคุกนั้นเป็นเพียงการแยกออกจากสังคมชั่วคราว เนื่องจากผู้กระทำผิดเหล่านี้ต้องพ้นโทษ และกลับไปใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม ดังนั้นการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในเรือนจำ/ทัณฑสถาน จึงมีการปรับเปลี่ยนจากวิธีการที่เน้นเพียงการควบคุมมิให้หลบหนีอย่างเดียว เป็นการลงโทษเพื่อการแก้ไขฟื้นฟู (Rehabilitation) และพัฒนาพฤตินิสัยให้กลับตัวเป็นพลเมืองดีพร้อมได้รับการศึกษาในด้านต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้เป็นความรู้ในการประกอบอาชีพเลี้ยงดูตนเองและครอบครัว หลังจากได้รับการปล่อยตัวพ้นโทษ ไม่เป็นภาระหรือปัญหาของสังคมสามารถอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างปกติสุข แม้ว่าการพิจารณาคดีของศาล ได้มีคำพิพากษาให้ลงโทษผู้กระทำผิดกฎหมายอย่างรุนแรงด้วยวิธีการประหารชีวิต หรือจำคุกก็ตาม แต่จากข่าวการก่ออาชญากรรมในเรื่องต่าง ๆ ทั้งทางหนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ วิทยุ ฯลฯ ก็มีให้เห็นอยู่ไม่เว้นในแต่ละวัน ทำให้ทราบว่าปัญหาอาชญากรรมเป็นปัญหาของชาติอย่างหนึ่งที่นับวันจะทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ (กรมราชทัณฑ์, 2549ค : 1) อีกทั้งวิธีการก่ออาชญากรรมได้มีการ วัฒนาการให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้กระทำเหล่านั้นมิได้เกรงกลัวต่อกฎหมายของบ้านเมืองแต่อย่างใด แม้ว่าท้ายที่สุดผู้กระทำผิดจะต้องถูกดำเนินคดีตามขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรมและรับโทษตามที่ตนเองก่อไว้

สำหรับปัญหาการกระทำผิดซ้ำในคดีอาชญากรรม ได้ก่อให้เกิดผลร้ายอย่างมากในสังคมปัจจุบันเพราะเมื่ออาชญากรคนหนึ่งกระทำผิดซ้ำแล้วซ้ำอีก ผลร้ายที่เกิดขึ้นก็ย่อมมีมากขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ยิ่งการกระทำผิดมีความรุนแรงมากขึ้นเท่าใด สังคมก็ยิ่งได้รับความเดือดร้อนวุ่นวายมากขึ้นเท่านั้นหากเรายังไม่ปล่อยให้ปัญหาการกระทำผิดซ้ำเพิ่มมากขึ้น โดยไม่หาแนวทางในการกำจัดยับยั้งป้องกันและแก้ไขแล้ว วันหนึ่งสังคมก็จะได้รับภัยร้ายจากปัญหาอาชญากรรมมากขึ้นจนไม่สามารถดำรงอยู่ได้ และจากสถิติของกรมราชทัณฑ์ ปี พ.ศ. 2548 – 2549 พบว่านักโทษเด็ดขาดทั่วประเทศในคดีความผิดตามพระราชบัญญัติยาเสพติด มีจำนวนสูงขึ้นจากร้อยละ 59.03 เป็นร้อยละ 59.65 (กรมราชทัณฑ์, 2549ข : 8) โดยเฉพาะการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดีเสพยาบ้าหรือมียาบ้าไว้ในครอบครองเพื่อเสพ ในทัณฑสถานบำบัดพิเศษพระนครศรีอยุธยา จากข้อมูล พบว่าการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังในคดีดังกล่าวไม่ลดลงและมีแนวโน้มสูงขึ้น ปรากฏรายละเอียด ดังตาราง 1

ตาราง 1 สถิติการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาด ทัณฑสถานบำบัดพิเศษพระนครศรีอยุธยา
คดีความผิดฐานเสพยาบ้าหรือมียาบ้าไว้ในครอบครองเพื่อเสพ

จำนวนครั้งที่ต้องโทษ	พ.ศ. 2548		พ.ศ. 2549	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ต้องโทษครั้งที่ 2	154	53.66	186	57.59
2. ต้องโทษครั้งที่ 3	42	14.63	42	13.00
3. ต้องโทษครั้งที่ 4	51	17.77	55	17.03
4. ต้องโทษครั้งที่ 5 ขึ้นไป	40	13.94	40	12.38
รวม	287	100	323	100

ที่มา : กรมราชทัณฑ์. 2549ค : ม.ป.ท.

จากสถิติดังกล่าว จะเห็นได้ว่าผู้ต้องขังคดีเสพยาบ้าของทัณฑสถานบำบัดพิเศษพระนครศรีอยุธยา ที่กระทำผิดซ้ำต้องโทษครั้งที่ 2 และครั้งที่ 4 ในปี พ.ศ. 2549 มีจำนวนเพิ่มสูงขึ้นมากกว่าปี พ.ศ. 2548 สำหรับการต้องโทษครั้งที่ 3 และครั้งที่ 5 มีจำนวนเท่าเดิม แต่เมื่อพิจารณาผู้ต้องขังโดยรวมทั้งหมดแล้วพบว่าผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำเพิ่มจำนวนมากขึ้น

ฉะนั้น ผู้วิจัยในฐานะปฏิบัติหน้าที่ราชการ สังกัดกลุ่มงานวินัยและเสริมสร้างสมรรถภาพข้าราชการ กองการเจ้าหน้าที่ กรมราชทัณฑ์ เห็นว่าการที่ผู้ต้องขังกระทำผิดซ้ำในคดีเสพยาบ้า ซึ่งครั้งหนึ่งเคยทำความผิดและได้ผ่านกระบวนการพิจารณาของศาลให้ลงโทษจำคุก อีกทั้งยังได้ผ่านกระบวนการบำบัดรักษา แก้ไขฟื้นฟูสมรรถภาพจากเรือนจำและทัณฑสถาน ได้รับการอบรมขัดเกลาทั้งทางด้านความประพฤติและจิตใจเพื่อให้กลับตัวเป็นพลเมืองดี ตลอดจนได้รับการศึกษาและฝึกวิชาชีพเพื่อให้ได้ใช้เป็นเครื่องมือหาเลี้ยงชีพและดำเนินชีวิตอย่างสุจริตชนในสังคม แต่มีปัญหาว่ามีปัจจัยใดที่ชักนำไปให้บุคคลเหล่านี้ต้องหวนกลับมากระทำผิดซ้ำอีก นับเป็นเรื่องที่มีความสำคัญและมีคุณค่าต่อการให้การศึกษาเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้เพื่อจะได้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังในคดีเสพยาบ้า เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดยุทธศาสตร์การป้องกันแก้ไข การกระทำผิดซ้ำ อันจะเกิดประโยชน์แก่สังคมโดยรวมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยภูมิหลังของผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำในคดีเสพยาบ้า
2. เพื่อศึกษาปัจจัยและสาเหตุในการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังในคดีเสพยาบ้า
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาคriminalกระทำผิดซ้ำ

ความสำคัญของการวิจัย

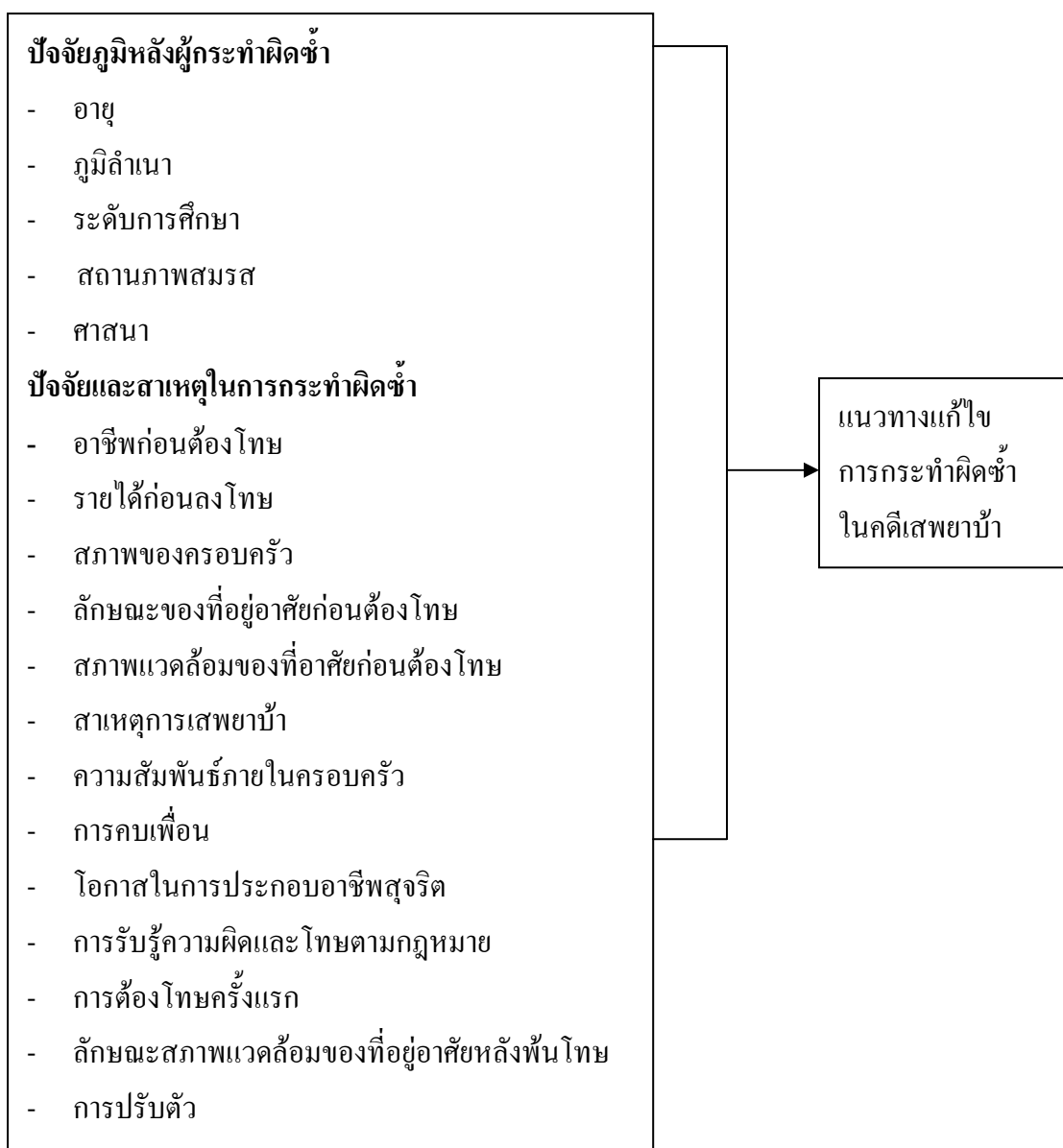
การวิจัยครั้งนี้ ทำให้ทราบและเข้าใจถึงปัจจัยและสาเหตุการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดีเสพยาบ้า หลังจากได้รับการปล่อยตัวพ้นโทษครั้งก่อนและเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้นำไปแสวงหาแนวทางหรือวางแผนเพื่อการแก้ไข และพัฒนาพฤตินิสัยของผู้ต้องขังเพื่อลดการกระทำผิดซ้ำอันจะเป็นประโยชน์ต่อตัวเขาเอง ครอบครัว ชุมชนและสังคมโดยรวม

ขอบเขตการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาแนวทางการแก้ไขการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดีเสพยาบ้าตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไป ในทัณฑสถานบำบัดพิเศษพระนครศรีอยุธยา จำนวน 323 คน (กรมราชทัณฑ์. 2549ค : ม.ป.ท.) ทั้งนี้เนื่องจากทัณฑสถานบำบัดพิเศษพระนครศรีอยุธยา เป็นสถานที่ควบคุมผู้ต้องขังชายคดีพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษในเขตจังหวัดภาคกลาง โดยศึกษาถึงสภาพปัญหาปัจจัย ภูมิหลัง ปัจจัยและสาเหตุแห่งการกระทำผิด จากตัวแปรที่เป็นปัจจัยสำคัญและมีส่วนสัมพันธ์กับการกระทำผิดซ้ำ เพื่อหาแนวทางในการป้องกันแก้ไขและปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในการควบคุมดูแล การบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพให้กลับตัวเป็นคนดีและคืนสู่สังคมอย่างมีคุณภาพต่อไป

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เกิดจากปัญหาที่ผู้วิจัยต้องการทราบถึงปัจจัยและสาเหตุของผู้ที่เคยกระทำผิดและถูกลงโทษจำคุกมาแล้วว่า มีปัจจัยใดที่ชักนำให้บุคคลเหล่านี้ได้หวนกลับมากระทำผิดซ้ำอีก และจากการทบทวนวรรณกรรม แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการกระทำผิดซ้ำประกอบด้วย ทฤษฎีการผูกมัดทางสังคม ทฤษฎีการยับยั้ง ทฤษฎีประคับประคอง และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องนี้ พบว่ามีปัจจัยที่เกี่ยวข้องและส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้กระทำผิดซึ่งสามารถกำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษาได้ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบความคิดในการวิจัย

1. ตัวแปรที่ศึกษา

1.1 ปัจจัยภูมิหลังส่วนบุคคล ตัวแปรที่นำมาศึกษา ได้แก่ อายุ ภูมิลำเนา ระดับการศึกษา สถานภาพสมรสและศาสนา

1.2 ปัจจัยที่เป็นสาเหตุในการกระทำผิดซ้ำ ตัวแปรที่นำมาศึกษา ได้แก่ อาชีพก่อนต้องโทษ รายได้ก่อนต้องโทษ สภาพของครอบครัว ลักษณะของที่อยู่อาศัยก่อนต้องโทษ สภาพแวดล้อมของที่อยู่อาศัยก่อนต้องโทษ สาเหตุการเสพยาบ้า ผลกระทบจากการเสพยาบ้า ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว การคบเพื่อน โอกาสในการประกอบอาชีพสุจริต การรับรู้ความผิดและโทษตามกฎหมาย การต้องโทษครั้งแรก ลักษณะสภาพแวดล้อมของที่อยู่อาศัยและการปรับตัว

2. แนวทางแก้ไขการกระทำผิดซ้ำในคดีเสพยาบ้า

นิยามศัพท์เฉพาะ

การกระทำผิดซ้ำ หมายถึง การที่ผู้ต้องขังทัณฑสถานบำบัดพิเศษพระนครศรีอยุธยาในคดีเสพยาบ้าได้หวนกลับมากระทำผิดในคดีเสพยาบ้าอีกหลังได้รับการปล่อยตัวพ้นโทษครั้งก่อน

ผู้ต้องขัง หมายถึง บุคคลที่กระทำผิดซ้ำในคดีเสพยาบ้าและถูกลงโทษจำคุกที่ทัณฑสถานบำบัดพิเศษพระนครศรีอยุธยา

ยาบ้า หมายถึง แอมเฟตามีน เป็นสารที่ออกฤทธิ์กระตุ้นประสาทและสมองของผู้ที่เสพเป็นยาเสพติดให้โทษ

ทัณฑสถานบำบัดพิเศษพระนครศรีอยุธยา หมายถึง สถานที่ซึ่งใช้ควบคุมกักขังผู้ต้องขังเฉพาะคดียาเสพติดให้โทษ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมและพัฒนาพฤตินิสัย พร้อมอบรมและฝึกวิชาชีพให้เหมาะสมกับประเภทผู้ต้องขัง

ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว หมายถึง สภาพความเป็นอยู่ภายในครอบครัวของผู้ต้องขังทัณฑสถานบำบัดพิเศษพระนครศรีอยุธยาที่กระทำผิดซ้ำคดีเสพยาบ้า ซึ่งมีบิดามารดาอยู่ร่วมกันหรือแยกกัน หรือมีครอบครัวเป็นของตนเองที่อยู่ร่วมกันหรือแยกกัน

สภาพแวดล้อมของที่อยู่อาศัย หมายถึง ลักษณะเขตหรือชุมชนที่พักอาศัย และลักษณะความประพฤติ ตลอดจนการประกอบอาชีพ โดยส่วนรวมของบุคคลที่พักอาศัยในเขตหรือชุมชนที่ผู้ต้องขังทัณฑสถานบำบัดพิเศษพระนครศรีอยุธยากระทำผิดซ้ำอาศัยอยู่

การคบเพื่อน หมายถึง ลักษณะของผู้มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้ต้องขังทัณฑสถานบำบัดพิเศษพระนครศรีอยุธยาที่กระทำผิดซ้ำ ซึ่งอาจเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ จะเคยถูกจับกุมดำเนินคดีหรือไม่ก็ตาม

การรับรู้ หมายถึง ความสามารถทางสติปัญญาของผู้ต้องขังทัณฑสถานบำบัดพิเศษพระนครศรีอยุธยาที่กระทำผิดซ้ำ ได้แสดงออกโดยความจำหรือการระลึก ในข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์ สิ่งของหรือบุคคล และสรรพสิ่งต่าง ๆ ที่แต่ละคนได้รับในเรื่องพิชภัยที่มีต่อร่างกาย สังคม และการรับโทษตามกฎหมายจากการเสพยาบ้า

ระยะเวลาต้องโทษครั้งแรก หมายถึง ช่วงเวลาดังแต่ผู้ต้องขังเริ่มเข้าไปอยู่ในทัณฑสถาน
บำบัดพิเศษพระนครศรีอยุธยา จนกระทั่งได้รับการปล่อยตัว

การปรับตัว หมายถึง ระดับความสามารถในการปรับตัวของ ผู้ต้องขังทัณฑสถานบำบัด
พิเศษพระนครศรีอยุธยา คดีความผิดฐานเสพยาบ้าหรือมียาบ้าไว้ในครอบครองเพื่อเสพที่ได้รับการ
ปล่อยตัวพ้นโทษเพื่อให้เข้ากับสภาพสังคม

ปริมาณผล หมายถึง เขตการปกครองระดับจังหวัดที่ตั้งอยู่ใกล้เคียงกับกรุงเทพมหานคร
ประกอบด้วย จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดนนทบุรีและจังหวัดปทุมธานี

ปัจจัยภูมิหลัง หมายถึง เรื่องราวเบื้องหลังชีวิตที่ผ่านมาของผู้ต้องขังทัณฑสถานบำบัด
พิเศษพระนครศรีอยุธยาในคดีเสพยาบ้าซึ่งประกอบด้วย อายุ ภูมิลำเนา ระดับการศึกษา สถานภาพ
สมรสและศาสนา

สาเหตุการกระทำผิดซ้ำ หมายถึง การที่ผู้ต้องขังทัณฑสถานบำบัดพิเศษพระนครศรีอยุธยา
ในคดีเสพยาบ้าหลังได้รับการปล่อยตัวพ้นโทษครั้งก่อนแล้วมีเหตุหรือความจำเป็นที่ต้องกลับมาเสพ
ยาบ้าอีก

พฤตินิสัย หมายถึง การพัฒนาปรับปรุงและแก้ไขความประพฤติและนิสัยของผู้ต้องขัง
ทัณฑสถานบำบัดพิเศษพระนครศรีอยุธยา ในคดีเสพยาบ้าให้กลับตัวเป็นคนดี

นักโทษเด็ดขาด หมายถึง ผู้ต้องขังทัณฑสถานบำบัดพิเศษพระนครศรีอยุธยาในคดีเสพ
ยาบ้า ได้ถูกขังไว้ตามหมายจำคุกภายหลังมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุก

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เพื่อนำข้อมูลจากการศึกษาไปกำหนดแนวทางและวางแผนในการป้องกันแก้ไขปัญหาคดี
ก่อให้เกิดการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังทัณฑสถานบำบัดพิเศษพระนครศรีอยุธยา คดีความผิดฐาน
เสพยาบ้าหรือมียาบ้าไว้ในครอบครองเพื่อเสพ